

Kunta: JOROINEN
Nimi: Kallioniemi

Kylä: Häyrilä
Inv.nro: 69

Mj.tyyppi: hajalöytöpaikka Luokka: 3
Ajoitus: kivikautinen

Kartta: 3234 02 Koordinaatit: Paikka
X: 6905 03 Y: 3542 03 Z: 87.0 Z2: 89.0

Iskosmaisia kvartseja turpeen alla, moreenin pinnassa.
Osittain kallioista moreenirinnettä, piha-aluetta.

Tutkija: Bilund Antti tarkastus vv/kk 1996 / 7

Tila: 171 402 0008 (kunta kylä tila talo)
Omistaja: Juha Kaukonen
Osoite: Koivutie 60 79630 KOLMA

Löydöt:
KM 29622 KVARTSIA, 35 kpl, 80.0 g, osa iskosmaisia,
kaikki lohkotun tuntuisia (tuoreet lohkopinnat,
teräviä särmiä), enimmäkseen vaaleanharmaata,
rakeista kvartssia, joukossa muutamia lasimaisen
läpikuultavia paloja.

Paikka sijaitsee Joroisten kirkosta 7.6 km N, 1,4 km Valvatusjärven pohjoispäästä luoteeseen, 100 m Kallioniemen talosta lounaaseen.

Bilund 1996:

Juha Kaukonen (osoite: Koivutie 60 79639 KOLMA) ilmoitti Savonlinnan maakuntamuseoon kesällä 1996 löytäneensä pihamaata laajentaessaan kiven, jonka hän epäili olevan kivikirves tai muu kiviesine. Tarkastin löydön ja löytöpaikan 16.7.1996. Löytynyt kivi osoittautui luontaiseksi liuskekiveksi, joka muodoltaan muistutti kirveen terää, ja jossa oli epätasaisesta rapautumisesta johtuva "varttamisura tai -olka". Yllättäen kiven löytöpaikalta löytyi sitä tarkasteltaessa runsaasti teräväsärmiäistä, osittain suorastaan iskosmaista kvartssia.

Löytöpaikka sijaitsee noin 20 m Kaukosen omakotitalosta (ei näy karttaliitteessä) kaakkoon. Talon lounaispuolinen alue oli jo aiemmin kunnostettu puutarhaksi ja alkukesällä Kaukonen oli alkanut laajentaa pihaa kaakossa olevalle kalliokumpareelle, jossa on aiemmin rakennettu ulkogrilli. Kaukonen oli pois-

tanut maata kallionkoloista tarkoituksena paljastaa ja jättää näkyville kalliopinta entisen pihan ja grillin väliseltä alueelta. Tällöin hän oli löytänyt kivikirveksi epäilemänsä kiven erästä kallionkolosta.

Tarkastuksen aikaan maa oli poistettu lähes kokonaan suunnitellulta noin aarin kokoiselta kallioalueelta. Maata oli vielä jäljellä löytökohdalla, osa oli kallion vieressä ja osa kasattuna noin 50 m päähän länteen rinteeseen juurelle. Maata oli ollut 0-30 cm ja se oli runsaiden juurien vuoksi säilynyt kaivettaessa koossa pysyvinä turvepaakkuina. Kaikissa paakuissa näkyi sama kerrosjärjestys. Pinnassa oli 5-10 cm multaista, humuspitoista ruohoturvetta, jonka alapinnassa oli yleensä ohut, pieniä hiilen muruja sisältävä kerros. Tämän alla oli puhtaan näköistä hiekkamoreenia. Kvartseja oli yleensä useita jokaisessa lapionterän kokoisessa paakussa. Ne kaikki olivat pinnan turvekerroksessa, yleensä sen alapinnassa, hiekkamoreenin rajassa. Kvartseja ei ollut syvemmillä hiekkamoreenissa. Tämä viittaa vahvasti siihen, että kvartsit ovat joutuneet paikalle ihmistoiminnan tuloksena.

Löytöpaikka on ennen Valvatusjärven laskua ollut matala rantakallio moreeniharjanteen lounaisreunalla. Tilanne on ollut sama suurimman osan esihistoriallista aikaa. Suur-Saimaan maksimin aikoihin paikka on kuitenkin ollut veden alla. Löytöpaikalta parikymmentä metriä länsiluoteeseen pihan toisella puolella oli ajotien laidassa leikkaus vanhassa rantatörmässä. Maaperä oli vähäkivistä hiekkamoreenia. Kvartseja tai muuta asuinpaikkaan tai muuhun esihistorialliseen ihmistoimintaan viittaavaa leikkauksessa ei näkynyt. Tilanne oli sama myös löytöpaikasta pohjoiseen, talon itäpuolella missä tuoretta maan pintaa oli näkyvissä kaivuutöiden jäljiltä. Löytöpaikan itäpuolinen alue on luonnontilassa joten havaintoja oli vaikeampi tehdä. Asuinpaikkamaastoksi alue ei näytä kovinkaan sopivalta. Kaukosen mukaan ympäristössä on kaskiraunioita.

Tarkastuksen perusteella paikalla ei todettu kiinteää muinaisjäännöstä, eikä myöskään varmasti selvinnyt mistä löytyneet kvartsit ovat peräisin. Jos paikalla on asuinpaikka se on todennäköisimmin löytöpaikan länsipuolella nykyisen puutarhan ja paikalle tuodun täyttömaan alla. Kuten edellä todettiin puutarhan toisessa laidassa olevassa leikkauksessa ei kuitenkaan havaittu mitään tähän viittaavaa. Mielestäni todennäköisempää on, että kallion tienoilla on ollut kvartsin käsittely- ja ehkä louhintapaikka. Tähän viittaavat kvartsin runsaus, suurelta osin ei-iskosmainen muoto ja ehkä sekin, että suuri osa kvartsista on laadultaan samanlaista, melko rakeista ja vaalean harmahtavaa. Kalliolla on leveitä kvartsijuonia, joista kvartseja olisi voitu louhia. Paljaana olleissa juonissa ei kuitenkaan näkynyt merkkejä louhinnasta.

Savonlinna 20.11.1996

Antti Bilund

Joroinen Häyriälä Kallioniemi
Kivikautinen Ohjajoytöpaikka
x=690503 y=350203

PK 323402 KUVANSI 1989

